www.shahrvand-newspaper.ir

۲۰ صفحه | ۵۰۰ تومان

روزنامه شهروند

رسانه فرهنگ خدمت داوطلبانه ایرانیان

شنبه ۴ دی ۱۳۹۵ | ۲۴ ربیع‌الاول ۱۴۳۸
24 Dec 2016 | سال چهارم | شماره ۱۰۲۱

کیفیت هوای تهران در شرایط ناسالم قرار گرفت

نقاب آلودگی بر چهره زمستان

پاییز امسال به اندازه کل سال گذشته، هوای تهران آلوده بود

تمام مدارس ابتدایی و پیش دبستانی‌های تهران، امروز تعطیل است

صفحه ۱۶

عکس: عادل پازیار / ایرنا

آخرین جزییات قتل عام ۱۰ زن و مرد روستای جهان آباد شهرستان فهرج از زبان شاهدان عینی

عیادت با سرب داغ

داماد خانواده در این حادثه ۱۵ نفر را به رگبار بست

حال دو نفر از مجروحان این حادثه وخیم است

صفحه ۱۵

فرهنگ و هنر

صالحی امیری وزیر ارشاد:

روزگار تک‌صدایی گذشته است

صداوسیما باید زبان همه ملت باشد

همین صفحه

جامعه

تمام گلایه‌های یک وزیر

حسن قاضی زاده هاشمی از کسانی که طرح تحول و بودجه سلامت را نشانه گرفته اند، به شدت انتقاد کرد

صفحه ۱۷

فرهنگ و هنر

خداحافظی با جناب‌خان؟

محمد بحرانی گفت حضور «جناب‌خان» وابسته به رامبد جوان است و بدون او در هیچ سریال یا فیلمی کار نخواهد کرد

صفحه ۱۴

گزارش

زنی از خشت و آینه

خشونت علیه زنان در افغانستان در گفت‌وگو با زنی که یازده سال طاقت‌فرسا را پشت سر گذاشته است

صفحه ۷

جامعه

پایان استخدام‌های اختصاصی

برگزاری آزمون استخدامی شهرداری برای به کارگیری ۵ هزار نفر، با نامه سازمان امور اداری و استخدامی کشور لغو شد

صفحه ۱۷

سیاست

شلیک به هلی‌شات صداوسیما

پدافند هوایی ارتش، پرنده کوچک صداوسیما را که مشغول فیلمبرداری از محل نماز جمعه تهران بود منهدم کرد

صفحه ۲

سخنگوی وزارت امور خارجه در واکنش به جنجال نماینده مشهد علیه ظریف:

منافع مردم را قربانی بازی‌های سیاسی می کنند

جای تاسف است که برخی برای رسیدن به اغراض و منافع شخصی با خیانت در امانت، امنیت جمهوری اسلامی ایران را به خطر می اندازند

شهروند| سخنگوی وزارت امور خارجه در مصاحبه‌ای، در مورد سخنانی که در چند روز گذشته، منسوب به محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه منتشر شد، گفته است، «آنچه وزیر محترم امور خارجه در این جلسه محرمانه بیان کردند نه متضمن اشتباه در مذاکره و نه موضوع برجام بوده است؛ بلکه بیان موضعی در موردی مشخص بود.. ووزارت امور خارجه در صورت نیاز، بی‌تردید شهامت پذیرش هرگونه اشتباه احتمالی خود را خواهد داشت.» بهرام قاسمی سخنگوی وزارت امور خارجه، در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی، در مورد جلسه مشترک شورای معاونین وزارت خارجه و اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس اظهار داشت: «آنچه در این جلسه بیان شد با فرض بسته و محرمانه بودن جلسه و تضمین عدم انتشار مفاد آن از سوی اعضای محترم جلسه بود. مطالبی که در این جلسه از سوی طرفین مطرح گردید از مقوله موضوعات محرمانه و غیر قابل بهره‌برداری برای تبلیغات داخلی به شمار می‌رفت. البته وقتی از کلمه محرمانه سخن گفته می‌شود مفهوم آن محرمانه بودن برای مردم آگاه ایران نیست، بلکه دقیقا برای ناشنیده شدن آن توسط عناصر بیگانه و دشمنان منافع و مصالح ملت بزرگ ایران می‌باشد.» سخنگوی وزارت خارجه خطاب به کسانی که «حاضرند برای بدست آوردن اطلاعات کوچکی از درون نظام، دست به هر کاری بزنند»، گفت: «بی‌شک در زاینگونه اطلاعات درون حاکمیتی حتی به صورت ناقص و خلاف حقیقت می‌تواند مورد بهره‌برداری سوء قرار گیرد.» قاسمی افزود: «آحاد مردم فهیم ایران و همه نخبگان بر این واقعیت مسلم آگاهند که مقوله کار سیاست خارجی در هر کشوری از موضوعات حساس و عمدتا غیر علنی می‌باشد و بر این اساس اولویت اساسی و بنیانی وزارت امور خارجه همواره و همیشه در جهت حفظ و نگهداری اسرار نظام بوده است. وزارت امور خارجه نمی‌تواند و نباید بر اساس قوانین و مقررات کشور و وظایف ذاتی خود هر گونه اطلاعاتی را منتشر نماید و لذا همانگونه که مستحضرند در کشورهای مختلف اسناد و مدارک سیاست خارجی در دوران‌های خاص و با زمان‌بندی‌های دقیق قابل رویت و انتشار است.» بهرام قاسمی خاطر نشان کرد: «بنای وزیر محترم امور خارجه و وزارت امور خاجه به عنوان متولی اصلی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، عدم ورود به مباحث پایین دستی و درگیر شدن در رقابت‌های کم‌ارزش سیاسی است که متاسفانه کم شمارانی آگاهانه و به عمد به کار برنامه‌ریزی و طراحی آن اشتغال دارند. برای وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از ویژه ترین نهادها و سازمان‌ها با اهداف خاص که درگیر مستقیم منافع و امنیت ملی کشور است مصلحت‌های نظام اولویت نخست می‌باشد در غیر اینصورت و با زیر پا گذاشتن قوانین و مقررات و تمامی ابعاد مختلف مصالح کلی کشور می‌توان برای تمامی اتهامات، گفتار خلاف واقع، نادرستی‌ها و کژفهمی‌ها و یا تمامی ناجوانمردی‌های دیده شده طی روزهای اخیر و حتی آنچه در سالی که گذشت و توسط همان اندک شماران و قلیل مدعیان مطرح گردید پاسخی به سزا و درخور داشت.» قاسمی مجددا تاکید کرد: «بعید می‌دانم مخالفان سیاست خارجی کشور ندانند که وزارت امور خارجه به دلیل همان پایبندی‌ها که در خصوص آن توضیح دادم نمی‌تواند و نباید به برخی از موضوعات به طور علنی ورود نماید.» سخنگوی وزارت امور خارجه در مورد سخنان دکتر ظریف در جلسه محرمانه با اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی گفت: «آنچه وزیر محترم امور خارجه در این جلسه محرمانه بیان کردند نه متضمن اشتباه در مذاکره و نه موضوع برجام بوده است؛ بلکه بیان موضعی در موردی مشخص بود که از قضا همین منتقدین از آن موضع اتخاذ شده بسیار خرسند شدند و آن را در راستای اهداف کارشکنانه و غیر منصفانه خود یافتند.» بهرام قاسمی در ادامه اظهار داشت: «وزارت امور خارجه در صورت نیاز بی‌تردید شهامت پذیرش هرگونه اشتباه احتمالی خود را خواهد داشت. اما شاید اشتباه در این بود که پیرامون شرایطی که پیش از شروع مذاکرات، در اثر سیاست‌های غلط قبلی بر کشور تحمیل شده بود به اندازه کافی صحبت نشد و در یک سال گذشته سکوت شد و پاسخ شبهات داده نشد چون برای وزارت امور خارجه قطعا حفظ منافع ملی یک اصل قطعی و خدشه ناپذیر بود و همچنان به عنوان یک خط قرمز باقی خواهد ماند. جای تاسف است که برخی برای رسیدن به اهداف زودگذر و اغراض و منافع شخصی با خیانت در امانت و وارونه جلوه دادن واقعیات، منافع و امنیت جمهوری اسلامی ایران را به خطر می اندازند.» سخنگوی وزارت امور خارجه در پایان اظهار داشت: «وارونه جلوه دادن حقایق و جوسازی های عده‌ای خاص در یکسال اخیر، پاسخ‌های مستدل، قاطع و محکم دارد اما اولویت اصلی و اساسی وزارت امور خارجه حفظ منافع و مصالح ملی است و مدیریت وزارت امور خارجه به عنوان یک سازمان فراجناحی حاضر به قربانی کردن منافع مردم شریف ایران در پای بازی های کوته نظرانه سیاسی و جناحی نخواهد شد.» این سخنان سخنگوی وزارت امور خارجه به دنبال این موضوع می آید که روز چهارشنبه، جواد کریمی قدوسی، نماینده مشهد و از اعضای اصولگرای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، برگه‌ای را میان خبرنگاران توزیع کرد که به ادعای خودش حاوی «نقل قول هایی از محمدجواد ظریف در جلسه محرمانه کمیسیون امنیت ملی» بود. نقل قولی با این مضمون که: «من اعتراف می کنم اشتباه کردم. به حرف کری اعتماد کردم. اگر استراتژی خودم را دنبال می کردم اکنون با مشکل مواجه نمی شدم. می پذیرم اشتباه کردم. مسئولیت آن را می پذیرم. ما با صحبت و قول آقای کری اظهار نظر کردیم. این اشتباه بزرگی بوده که من کردم. به جان کری بعد از نقض اخیر که درخواست مذاکره در ایتالیا را داشت، گفتم شما کاری کردید که حضور من با شما در یک شهر غیر ممکن است. قبلاً کری و مونیز به ما گفتند اگر قانون (داماتو) برود سنا، ما روش‌هایی داریم که جلوی آن را بگیریم» نماینده اصولگرای مشهد در مورد منبع این سخنان در جلسه محرمانه، گفته بود که این جملات را «از یادداشت‌برداری‌های یکی از اعضای حاضر در جلسه کمیسیون امنیت» احصا کرده است.

صالحی امیری، وزیر ارشاد:

روزگار تک‌صدایی گذشته است

صداوسیما باید زبان همه ملت باشد

اختتامیه نوزدهمین جشنواره تولیدات رادیویی و تلویزیونی مراکز استان‌های رسانه ملی که شب گذشته برگزار شد، همراه بود با انتقاد سیدرضا صالحی امیری از صداوسیما. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خطاب به مسئولان این سازمان عنوان کرد: «امروز روزگار تک‌صدایی گذشته و صداوسیما باید زبان همه ملت ایران با اقوام، احزاب و میل‌های مختلف سیاسی و دینی در سراسر کشور باشد.» صالحی امیری ضمن تأکید بر اهمیت این موضوع و پیش گرفتن رویکرد چندصدایی در این سازمان، آن را تنها راه کاهش مخاطبان رسانه‌های بیگانه دانست. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین در ادامه گفت: «به‌طور کلی صداوسیما باید بتواند در مقابل پرسش‌ها و نیازهای جامعه خصوصا نسل جوان، پاسخ‌های جدید و نو داشته باشد. پاسخ‌های کهنه به سوالات جدید جوانان باعث از دست دادن مخاطبان صداوسیما می‌شود، چرا که مخاطب‌محوری مسأله‌ای مهم در ادامه حیات صداوسیماست.» صالحی امیری با بیان این که صداوسیما باید فضای نقد و گفت‌وگو را گسترش دهد، گفت: «ما بیش از هر زمان دیگر به گفت‌وگوی فرهنگی در میان اقشار جامعه نیاز داریم، چرا که گفت‌وگو باعث کاهش اثر یأس و افزایش سطح آگاهی می‌شود و کمک می‌کند تا درک بهتری برای حرکت در مسیر توسعه و تعالی به وجود بیاید.» او یادآور شد: «امروز صداوسیما باید در جهت مفاهیمی چون اقتصاد مقاومتی، استقلال، سازگاری اجتماعی، همنوایی و همدردی ملی قدم‌های موثری بردارد و برای این منظور صداوسیما باید در حوزه فرهنگ عمومی جامعه اقدام‌های موثرتری داشته باشد؛ به این معنا که امروز بیش از هر زمان دیگری به اخلاق، فضیلت، معرفت، معنویت، همنوایی، همدردی و انسجام ملی نیاز داریم و این مهم می‌تواند یکی از محورهای اساسی صداوسیما باشد.» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان این که صداوسیما باید به سبک زندگی مردم توجهی ویژه داشته باشد، خاطرنشان کرد: «امروز زبان انتقال در دنیا تغییر کرده و از زبان گفت‌وگوی مستقیم به زبان شعر، موسیقی، ادب و هنر تغییر پیدا کرده است و به همین خاطر درک زبان جدید جامعه با استفاده حداکثری از زبان هنری، موسیقی، شعر و ادب برای انتقال مفاهیم به شدت موثر خواهد بود.» او در ادامه خاطرنشان کرد: «انتظار می‌رود که صداوسیما در حوزه هنر، سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهد چرا که هنر باعث دمیدن روح همگرایی ملی خواهد شد و هنرمندان می‌توانند از طریق آنتن‌های صداوسیما به جامعه روح ببخشند.» صالحی امیری همچنین با اشاره به برگزاری نوزدهمین جشنواره تولیدات رادیویی و تلویزیونی مراکز استان‌های صداوسیما گفت: «این که این مراسم بزرگ ملی در استان خوزستان برگزار شده است، جای تقدیر دارد. خوزستان ایران کوچک و نماد ایثار و مقاومت است.»

سرمقاله

چرا آسیب‌ها زنانه می‌شوند؟

رئیس سازمان بهزیستی کشور زنانه شدن آسیب‌های اجتماعی را خطری جدی برای جامعه دانست و آن را سبب افزایش دیگر آسیب‌ها از جمله طلاق و اعتیاد دانست. این یادداشت درپی توضیح علت این پدیده است. پیش از آن باید گفت که این اتفاق در حال رخ‌دادن است و هنوز آثار آن چنانچه باید و شاید آشکار نشده است. چند سال دیگر که شاهد افزایش چشمگیر جرایم زنان و زندانیان زن شدیم، آنگاه متوجه تبعات زنانه‌شدن آسیب‌ها خواهیم بود. بنابراین همچنان که در حل مسائل و آسیب‌های اجتماعی ۲۰ سال تأخیر داریم، اجازه ندهیم که در این مورد نیز، دچار تأخیر شویم.

چرا آسیب‌های اجتماعی زنانه می‌شوند؟ در یک جامعه سنتی جایگاه زنان به روشنی تعریف شده است. زن در آن جامعه در مقام فرودست قرار دارد. زن تحت مسئولیت پدر، برادر و شوهر است. حتی برادران کوچک نیز بر خواهران بزرگتر حکم می‌رانند و به آنان امرونهی می‌کنند. مواردی دیده شده که اگر برادر کوچکتر به لحاظ تحصیلی و موقعیت شغلی نیز پایین‌تر از خواهرش باشد، به او امرونهی می‌کند. در جوامع سنتی‌تر، حتی حقوق و دستمزد آنان به خودشان داده نمی‌شد و تحویل پدر یا برادرش می‌شد. در ابتدای دوره‌ای که مدارس عشایری ایجاد شد، دختران تحصیلکرده عشایر، به استخدام آموزش‌وپرورش درمی‌آمدند، ولی در بسیاری از موارد حقوق ماهانه آنان به پدران این دختران پرداخت می‌شد! در آن جوامع دختر حتی در جایگاه انتخاب همسر برای خود نیز نبود؛ چه بسا تصمیم بزرگتران تعیین‌کننده بود و حداقل نقش آنان در وتوی تصمیم دختر بسیار پررنگ بود.

درمقابل این سلب اختیار و آزادی انتخاب از آنان، دختران و زنان تحت حمایت کامل مردان خانواده بودند. حضور اجتماعی آنان به نسبت اندک بود. حتی اگر مرتکب اشتباه یا جرمی می‌شدند، درعمل مردان خانواده مسئولیت آن را تقبل می‌کردند، ولی چندین دهه است که جامعه ایران به مرور زمان در حال عبور از این وضع است. سرعت این عبور، در سال‌های اخیر و به دلایل گوناگون از جمله گسترش سریع سطح تحصیلی دختران و تحولات رسانه‌ای افزایش یافته است. ویژگی‌های اصلی جامعه جدید، دستیابی به مسئولیت و آزادی در انتخاب و استقلال نسبی است. به میزانی که زنان خواهان چنین استقلالی می‌شوند، به‌طور طبیعی باید مسئولیت‌های آن را نیز به دوش خود بکشند و در تعاملات اجتماعی گوناگونی وارد شوند. زن در این وضعیت، حامی یا حامیان سابق خود را از دست خواهد داد. امنیتی را که قبلا داشت، دیگر ندارد، ولی مشکل اصلی از آنجا آغاز می‌شود که این تحول و عبور از جامعه سنتی به جامعه جدید و کنار گذاشتن حامیان و ایستادن روی پای خود ناقص طی می‌شود. زن از محیط قبلی بیرون می‌آید، ولی در محیط جدید پناهگاه قانونی و رسمی و نهادی پیدا نمی‌کند و تا حدی به انسانی بی‌پناه تبدیل می‌شود. انسانی که در میان امواج بلندمردانه جامعه، قادر به حفظ موقعیت و تعادل خود نیست، و نمی‌تواند برای خود امنیت لازم را فراهم کند، و نهادهای رسمی نیز قادر نیستند جای خانواده پدرسالار را برای او بگیرند. به همین دلیل برخی از زنان دنبال پناهگاه و امنیت و تأمین معاش و... می‌روند و در این راه هر اتفاقی ممکن است رخ دهد.

زنی که در گوشه خانه و تحت نظارت پدر یا شوهر بود و امنیت کافی داشت، یک‌باره در میدان اجتماعی قرار می‌گیرد که نه خود قادر به حفظ خویش و تأمین نیازهای اساسی است و نه نهادهای عمومی این نیازها را تأمین می‌کنند، او در دوراهی بازگشت به خانه یا پذیرش پیشنهادهای تحت‌الحمایتی دیگران؛ دومی را می‌پذیرد، زیرا که راه بازگشت غیرممکن است و کوشش برای بازگرداندن زنان به خانه، اقدامی برخلاف روند طبیعی جوامع و توسعه است. آنچه که جالب است، رضایت دادن ضمنی مردان به این وضع است. آنان هم از اینکه وظیفه حفظ امنیت و سایر نیازهای زنان را مثل پدرانشان عهده‌دار شوند، چندان خشنود نیستند و این مسأله نیز به تشدید بحران وضعیت زنان منجر شده است. بسیاری از زنان با چند موضوع طلاق، اعتیاد، تأمین معاش، سرپرستی خود و فرزند، فقر و بیکاری و در یک کلام، بی‌پناهی دست‌وپنجه نرم می‌کنند؛ و در آینده نیز این وضع تشدید خواهد شد. تحول این چند رقم رسمی طی دودهه گذشته می‌تواند تصویر دقیق‌تری از ماجرا را به ما نشان دهد.

سال	۱۳۷۵	۱۳۸۵	۱۳۹۰
نسبت طلاق به ازدواج	۷/۹ درصد	۱۲/۱ درصد	۱۶/۴ درصد
تعداد زنان سرپرست خانوار (میلیون نفر)	۱/۰۴	۱/۶	۲/۵۵
بیکاری زنان	۱۲/۵	۲۳/۵	۲۶/۷
تعداد زنان بیکار (هزار نفر)	۱۴۲	۵۶۶	۷۴۶

مشاهده می‌شود که روند افزایشی این شاخص‌ها در دهه گذشته بسیار تندتر شده است. در زمینه اعتیاد معتبرترین آمار، تعداد افراد فوت‌شده بر اثر سوءمصرف مواد است. این تعداد در سال ۱۳۸۰، ۲۳۶۷ نفر بوده که فقط ۵۷ نفرشان را زنان تشکیل می‌دادند، یعنی حدود ۲/۵ درصد، ولی در سال ۱۳۹۰ تعداد زنان ۱۹۹ نفر از ۳۵۹۲ نفر می‌شود که حدود ۶ درصد فوت‌شدگان است و این به معنای تشدید گرایش زنان به اعتیاد است.

بنابراین بهتر است زودتر اقدام شود و برای زنان مقررات و نهادهای لازم را برای تأمین آنان در شرایط جدید اجتماعی فراهم کرد. با مقررات و قوانین و نهادهای فعلی نمی‌توان این مشکل را حل کرد. توجه کنیم در این مورد خاص فردا خیلی دیر است.

شهرونگ

هر روز درباره فعالیت‌های کره‌شمالی ابراز نگرانی می کنم!

صفحه ۱۹

شهروند حقوقی

در همایش تحلیل خشونت زنان علیه همسران مطرح شد

تحقیر شیوه زنان برای خشونت علیه مردان

صفحه ۸

اقتصاد

قرارداد با کمپانی فرانسوی نهایی شد

۱۰۰ ایرباس منهای بزرگترین هواپیمای مسافربری جهان

هواپیماهای پهن پیکر ۳۸۰ از لیست خرید حذف شد

صفحه ۵

جامعه

چرا الان؟

متقاضیان آزمون کارشناسی ارشد به تغییر دروس و ضرایب برخی رشته‌ها؛ چهار ماه مانده به کنکور اعتراض کردند

سخنگوی سازمان سنجش: ما مجری هستیم، نه قانون‌گذار

صفحه ۱۶